

Regional linjetrafik 2019

732 miljoner

kilometer var utbudet av regional linjetrafik.

+ 2 %

var ökningen av utbudskilometer jämfört med 2018.

1,7 miljarder

påstigningar skedde i den regionala linjetrafiken.

+ 2 %

var ökningen i antalet påstigningar jämfört med 2018.

17 miljarder

var antalet personkilometer som genomfördes i den regionala linjetrafiken.

+ 3 %

var ökningen i antal personkilometer jämfört med 2018.

26 miljarder

kronor subventionerades den regionala linjetrafiken med.

+ 3 %

var ökningen av subventionerna jämfört med 2018.

Statistikens omfattning

Statistiken om regional linjetrafik baseras på uppgifter från samtliga regionala kollektivtrafikmyndigheter om den subventionerade regionala linjetrafiken. Därtill kommer uppgifter från de kommersiella aktörerna som bedrivit regional linjetrafik på väg och sjö och som har lämnat uppgifter om sina tidtabeller till Samtrafiken i Sverige AB. Statistiken beskriver trafikutbud och resande i regional linjetrafik samt intäkter och kostnader för den subventionerade regionala linjetrafiken. Statistiken kompletteras även med uppgifter om planerat utbud av regional linjetrafik baserat på tidtabeller från Samtrafiken.

Detta är en sammanfattning av statistiken ur *Regional linjetrafik 2019*, Trafikanalys Statistik 2020:25. Publiceringsdatum: 2020-06-25.

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) och Trafikanalys är statistikansvarig myndighet inom området transporter och kommunikationer. Trafikanalys analyserar och utvärderar svensk transportpolitik och ansvarar för den officiella statistiken.

Regional linjetrafik är både samhälls- och kommersiellt organiserad

Den regionala linjetrafiken, det vill säga kollektivtrafik som främst täcker ett så kallat vardagsresande och som utförs enligt en tidtabell, kan organiseras på två olika sätt: av samhällets offentliga aktörer eller på rent kommersiella grunder. Den samhällsorganiserade trafiken subventioneras av framför allt kommuner och regioner (till viss del även staten). Den kommersiellt organiserade trafiken har inga subventioner.

Mätt i planerat antal avgångar var ungefär 99,7 procent av den regionala linjetrafiken samhällsorganiserad 2019, och resterande 0,3 procent kommersiell. Andel kommersiell trafik varierar över trafikslagen, från 0,3 procent av trafiken med buss och andra vägfordon, till 5 procent av fartygs-trafiken. Spårväg- och tunnelbanetrafik är helt samhällsorganiserad.

Statistiken om utfört utbud och resande i kommersiell regional linjetrafik är inte komplett. I skrivande stund saknas uppgifter om kommersiell tågtrafik. Sett endast till trafik med buss- och fartyg så utgjorde den kommersiella trafiken även i detta fall en liten del av det totala utbudet och resandet i regional linjetrafik 2019.¹

Utbudet av regional linjetrafik domineras av buss

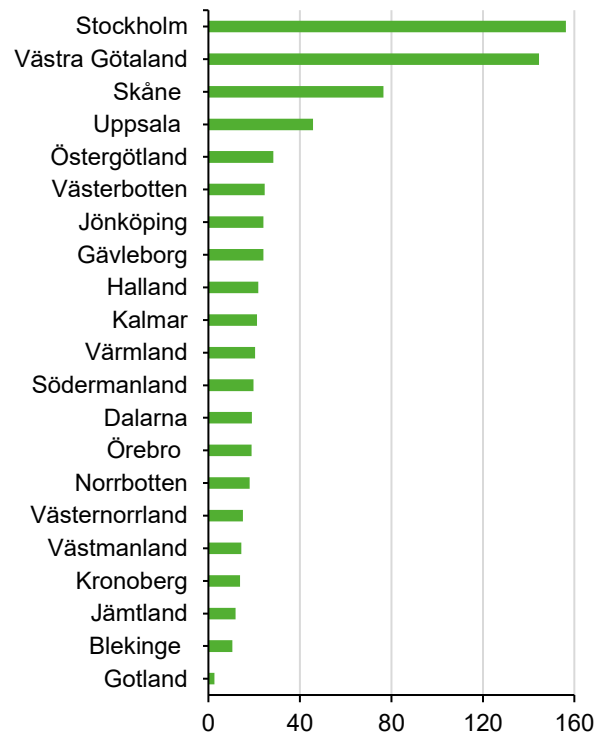
Hur mycket trafik som erbjuds resenärer i form av utförda kilometer med tåg, bussar och andra vägfordon samt fartyg mäts med utbudskilometer.

Det totala antalet utbudskilometer i den *subventionerade*² regionala linjetrafiken uppgick under 2019 till 732 miljoner kilometer, en ökning med 2 procent jämfört med 2018. Skillnaden mellan trafikslagen är stor. Under 2019 stod buss för hela 86 procent av det totala utbudet i linjetrafiken och tåg för 10 procent. Tunnelbana, spårväg och sjötrafik stod för resterande del av utbudet.

Drygt hälften (52 procent) av alla utbudskilometer 2019 utfördes i något av de tre storstadslänen: Stockholm, Västra Götaland och Skåne (Figur 1). Det är även dessa län som har flest invånare. Om utbudet istället sätts i relation till befolkningen varierade utbudet mellan 44 kilometer per invånare på Gotland till 119 kilometer per invånare i Uppsala. För riket var snittet 71 kilometer per invånare.

Busstrafik är det enda trafikslag som finns i samtliga län och tågtrafik finns i alla län utom Gotland. Uppsala län hade det största bussutbudet, 111 kilometer per invånare, medan Gävleborgs län hade det största utbudet av tågtrafik, 18 kilometer per invånare.

Utbud i form av spårvägstrafik finns endast i Stockholm, Göteborg och Norrköping. Tunnelbanetrafik finns endast i Stockholms län.

Figur 1. Antal utbudskilometer (tusental) i subventionerad regional linjetrafik efter län 2019.

Ett annat sätt att beskriva utbudet av kollektivtrafik är genom platskilometer. Begreppet platskilometer motsvarar antalet utförda utbudskilometer multiplicerat med antalet platser (sitt- och ståplatser) på fordonen.

Under 2019 erbjöds nästan 98 miljarder platskilometer i den subventionerade regionala linjetrafiken. Fordonen i den spårburna trafiken har generellt sett större platskapacitet än bussar. Det gör att skillnaden mellan trafikslagen blir mindre än för utbudskilometer. Buss stod för 43 procent av alla platskilometer, tåg för 39 procent och tunnelbana för 15 procent. Resterande 3 procenten stod spårväg och sjötrafik för.

¹ Eftersom statistiken om kommersiell regional linjetrafik inte är komplett fokuseras den fortsatta texten på den samhällsorganiserade trafiken.

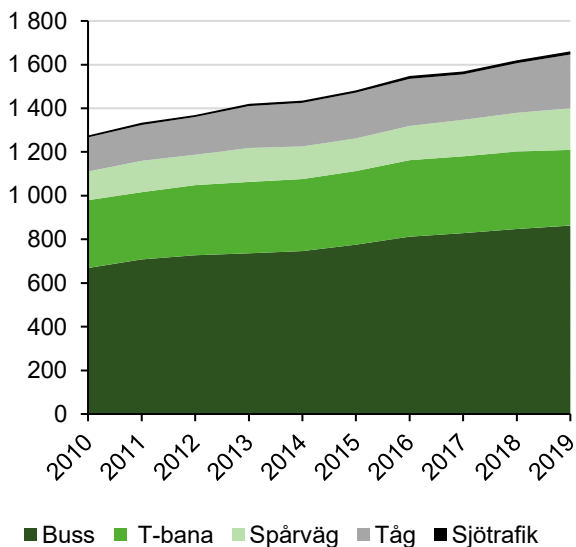
² Avser all regional linjelagd kollektivtrafik med stöd från det allmänna, dvs. kommuner, landsting och till viss del staten.

Mer än hälften av alla resor görs i Stockholms län

Under 2019 uppgick antalet påstigningar i den subventionerade regionala linjetrafiken med buss, tåg, spårvagn, tunnelbana och fartyg till knappt 1,7 miljarder. Detta motsvarar en ökning med drygt två procent jämfört med 2018.

Buss är det största trafikslaget med nästan 863 miljoner påstigningar under 2019. Det motsvarar drygt hälften av det totala antalet påstigningar i subventionerad regional linjetrafik. Därefter följer i fallande storleksordning: tunnelbana, tåg, spårvagn och fartyg (Figur 2).

På det senaste decenniet har antalet påstigningar i den subventionerade linjetrafiken ökat med 30 procent (Figur 2). Tåg- och fartygstrafiken har stått för de relativt största ökningarna, 58 respektive 66 procent. I samtliga trafikslag har antalet påstigande ökat. Minst ökning har tunnelbanan där bristen på kapacitet begränsar hur trafikutbudet kan utvecklas och således resandet.

Figur 2. Antal påstigningar (miljoner) per trafikslag i subventionerad regional linjetrafik. Åren 2010–2019.

I Stockholms län gjordes flest påstigningar i den subventionerade regionala linjetrafiken 2019, till och med fler än i alla andra län tillsammans (52 procent). Även när antalet påstigningar sätts i relation till befolkningen sticker Stockholm ut med 365 påstigningar per person.³

Antal påstigningar på riksnivå var 161 påstigningar per invånare. Minst antal påstigningar hade Gotlands län med endast 16 påstigningar per person 2019.

³ Det är värt att nämna att det inte bara är invånarna i de olika länen som reser med kollektivtrafiken i det egna länet.

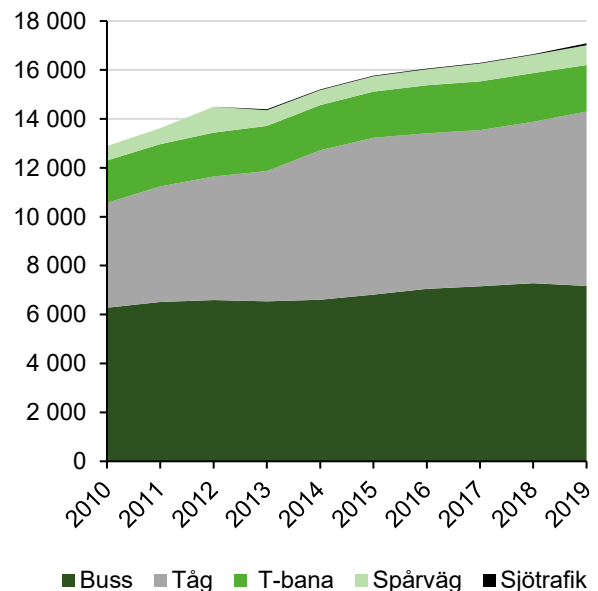
Vi reser längre i den regionala linjetrafiken

Personkilometer är ett mått på den totala reselängden för resenärerna. En resenär som reser en kilometer motsvarar en personkilometer.

Under 2019 utfördes i den subventionerade regionala kollektivtrafiken knappt 17,1 miljarder personkilometer, en ökning på knappt tre procent jämfört med 2018. Det betyder att vi reste nästan 165 mil per person 2019, cirka 2 mil längre än året innan.

När resandet mäts i personkilometer är resandet i buss och tåg nästan lika stort (Figur 3). Under det senaste decenniet är tåg det trafikslag där resandet ökat mest. Sedan 2010 har antalet personkilometer med tåg stigit med 66 procent.

Även övriga trafikslag har ökat med 9–37 procent under samma period.⁴

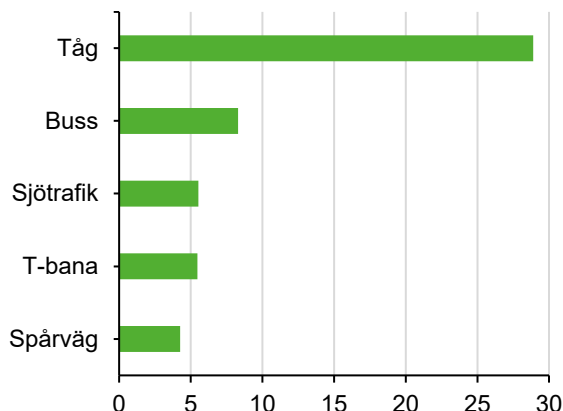

Figur 3. Resande per trafikslag i subventionerad regional linjetrafik, miljoner personkilometer. Åren 2010–2019. Anm. För sjötrafik är första året med uppgift om personkilometer 2013.

Det trafikslag som resenärer reser längst med är tåg där genomsnittsresan var 29 kilometer 2019.

Den genomsnittliga reslängden är näst längst för buss (8 km) följt av sjötrafik (6 km), tunnelbana (5 km) samt spårvagn (4 km) (Figur 4).

⁴ Bortsett från Sjötrafik där det inte finns en komplett tidsserie från 2010.

Figur 4. Medelreslängd efter trafikslag i subventionerad regional linjetrafik 2019, mätt i kilometer.

Under 2019 var det stor skillnad på genomsnittsresans längd i de olika länen. Hallands län hade de längsta resorna, nästan 30 kilometer i genomsnitt. Det är mer än fyra gånger längre än i Stockholms län som hade kortaste genomsnittsresan på drygt sju kilometer (Figur 5).

Halva kostnaden för trafiken täcks av intäkter

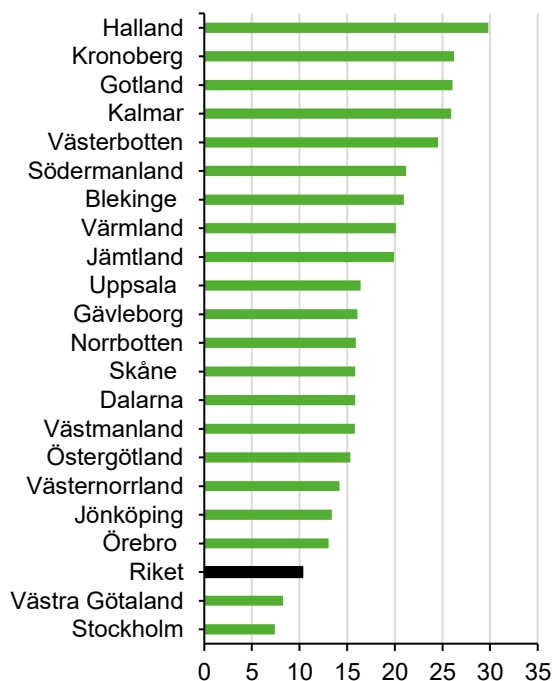
Under 2019 uppgick de totala kostnaderna för den subventionerade regionala linjetrafiken i Sverige till 50,7 miljarder kronor. Intäkterna från verksamheten var 25,4 miljarder kronor. Hälften av den svenska regionala kollektivtrafiken finansierades därmed av verksamhetsintäkter (främst biljettintäkter). Sedan 2010 har den så kallade självfinansieringsgraden legat på ungefär samma nivå; cirka 50 procent av kostnaderna täcks av den egna verksamheten.⁵

Kostnaderna för den subventionerade regionala linjetrafiken ökade 2019 med 2 procent jämfört med året innan medan verksamhetsintäkterna ökade med nästan 3 procent. Sedan 2010 har kostnaderna ökat med knappt 45 procent. Verksamhetsintäkterna har samtidigt ökat med 54 procent.

Under 2019 var kostnaden för en kollektivtrafikresa i genomsnitt 23 kronor, och den genomsnittliga verksamhetsintäkten per resa var 14 kronor.⁶

Under 2019 erhöll den subventionerade regionala linjetrafiken drygt 26 miljarder kronor i bidrag/tillskott från regioner, kommuner och staten, vilket motsvarar ett bidrag per invånare på 2 553 kr. Regionerna stod för 92 procent av bidragen/tillskotten, kommunerna för 6 procent och staten för två procent.

Stockholms län är det dominerande länet inom den svenska kollektivtrafiken, med störst utbud, resande, intäkter och kostnader. År 2019 var verksamhetsintäkterna för Stockholms län cirka 12 miljarder kronor. Detta är nästan hälften av landets totala verksamhetsintäkter för subventionerad regional kollektivtrafik. Stockholms län står också för knappt 43 procent av de totala kostnaderna.

Figur 5. Medelreslängd i kilometer per påstigning i subventionerad regional linjetrafik. Per län 2019.

Mer information

Du hittar tabellerna med statistiken samt tidigare års tabeller och beskrivande rapporter här, www.trafa.se/kollektivtrafik. Det finns också möjlighet att göra egna statistikuttag om postverksamhet i vår portal: www.trafa.se/vagtrafik/lastbilstrafik/?cw=1

Kontakt:

Fredrik Lindberg

telefon: 010-414 42 36

e-post: fredrik.lindberg@trafa.se

Fredrik Söderbaum

010-414 42 23

fredrik.soderbaum@trafa.se

⁵ Samtliga ekonomiuppgifter har med hjälp av konsumentprisindex (fastställda tal, årsmedeltal) räknats om till 2019 års priser för att underlätta jämförelser mellan åren.

⁶ Baserat på svar från uppgiftslämnare som lämnat kompletta uppgifter om påstigande, intäkter och kostnader.